

ΑΠΕΙΡΟΣΤΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ Ι - ΑΣΚΗΣΕΙΣ # 4 (μέ υποδείξεις)

Άσκηση 1. Βρείτε τούς παρακάτω αριθμούς:

α) $\sin(\cos^{-1} 0.3)$,

Υπόδειξη: $\frac{\sqrt{91}}{10}$.

β) $\sin(\tan^{-1} \sqrt{5})$,

Υπόδειξη: $\frac{\sqrt{5}}{\sqrt{6}}$.

γ) $\tan(\cos^{-1} 1/3)$,

Υπόδειξη: $\sqrt{8}$.

δ) $\cos(\tan^{-1} \sqrt{2})$,

Υπόδειξη: $\frac{1}{\sqrt{3}}$.

Άσκηση 2. Έστω $0 < x \leq 1$. Δείξτε ότι $\sin^{-1} x + \cos^{-1} x = \pi/2$.

Υπόδειξη: Υλοποιήστε την γωνία $\theta = \sin^{-1} x$ (όπως κάνατε στην άσκηση 1). Μετά δείτε στο τρίγωνο που έχετε σχηματίσει ποιά είναι η γωνία $\phi = \cos^{-1} x$.

Άσκηση 3. Βρείτε σε ποιά διαστήματα η συνάρτηση $f(x) = (x-1)(x-5)(x+1)(x+3)$ είναι γν. αύξουσα και σε ποιά γν. φθίνουσα.

Υπόδειξη: Θα τήν λύσουμε αργότερα (τήν έβαλα από λάθος σε αυτό το φυλλάδιο).

Άσκηση 4 Θεωρούμε τις συναρτήσεις $f : [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = [x]$, όπου $[ ] =$ ακέραιο μέρος και $g : [2, 3] \rightarrow \mathbb{R}$ με $g(x) = \frac{1}{x-1}$.

α) Σχεδιάστε τά γραφήματα των f, g .

Υπόδειξη: Το γράφημα τής f είναι ένα κατά τμήματα σταθερό. Τής g είναι η μεταφορά τού γραφήματος τής $y = 1/x$ κατά ένα προς τα δεξιά.

β) Δείξτε ότι η σύνθεση $g \circ f$ δεν ορίζεται.

Υπόδειξη: Για να ορίζεται η σύνθεση θα πρέπει το συν. τιμών τής f να είναι υποσύνολο τού πεδίου ορισμού τής g . Αυτό δεν ισχύει στην παραπάνω περίπτωση (τό σύνολο τιμών τής f είναι το $\{0, 1, 2\}$).

γ) Δείξτε ότι η σύνθεση $f \circ g$ ορίζεται. Βρείτε τό γράφημά της.

Υπόδειξη: Εδώ ισχύει ότι το συν. τιμών τής g είναι υποσύνολο τού πεδίου ορισμού τής f . Το γράφημα τής σύνθεσης $f \circ g$ είναι το γράφημα τής $y = [\frac{1}{x-1}]$, $2 \leq x \leq 3$. Σε αυτό τό διάστημα τό $\frac{1}{x-1}$ παίρνει τιμές στο $[1/2, 1]$ άρα...

Άσκηση 5. Υπολογίστε τά παρακάτω όρια συναρτήσεων (εάν υπάρχουν):

α) $\lim_{x \rightarrow 1} x(x-2)(x^3+5)$,

Υπόδειξη: -6 .

β) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+2}{x^3+1}$,

Υπόδειξη: 2 .

γ) $\lim_{x \rightarrow 2} (x+3)^{855}$,

Υπόδειξη: 5^{855} .

δ) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3-1}{x^2-1}$,

Υπόδειξη: $3/2$.

ε) $\lim_{x \rightarrow 4} \frac{x-4}{x^2-5x+4}$.

Υπόδειξη: $1/3$.

Για τα δ) και ε) θυμηθείτε ότι όταν εξετάζουμε όριο $\lim_{x \rightarrow c}$ λαμβάνουμε υπόψιν μόνο

τίς τιμές τής συνάρτησης σε σημεία γύρω από τό c , αλλά όχι στο c .

Άσκηση 6. Υπολογίστε τά παρακάτω όρια συναρτήσεων (εάν υπάρχουν):

α) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x+1}$.

Υπόδειξη: 0.

β) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x+1)\sin x}{x}$.

Υπόδειξη: 1.

γ) $\lim_{x \rightarrow 0} [x]$, $\lim_{x \rightarrow 0} x[x]$.

Υπόδειξη: Τό πρώτο δέν υπάρχει, τό δεύτερο είναι 0 (δείτε τα πλευρικά όρια).

Άσκηση 7. Υπολογίστε τά παρακάτω όρια συναρτήσεων (εάν υπάρχουν):

α) $\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x}{[x]}$

Υπόδειξη: 2.

β) $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x}{[x]}$, $\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x}{[x]}$.

Υπόδειξη: 1 και -1 .

γ) $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sin x}{|x|}$, $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{|x|}$.

Υπόδειξη: Τό πρώτο 1, τό δεύτερο δεν υπάρχει (δείτε τα πλευρικά όρια).

δ) $\lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{1}{x^2-9}$

Υπόδειξη: $+\infty$.

ε) $\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{x+3}{x^2-9}$

Υπόδειξη: $-\infty$.

στ) $\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{[x]^2-9}{x^2-9}$

Υπόδειξη: $+\infty$.

** Πρόβλημα 1. α) Βρείτε τό όριο τής ακολουθίας (a_n) με

$$a_n = \frac{1}{\sqrt{n^2+1}} + \frac{1}{\sqrt{n^2+2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n^2+n}} .$$

Υπόδειξη: Θεώρημα εγκλιτισμού.

β) Δείξτε ότι

$$\lim(n!)^{\frac{1}{n}} = +\infty$$

Υπόδειξη: Δείξτε πρώτα ότι, για κάθε φυσικό k με $1 \leq k \leq n$, ισχύει $k(n-k+1) \geq n$.

γ) Εξετάστε ως πρός τήν σύγκλιση τήν ακολουθία $a_n = n - \sqrt{(n-a)(n-b)}$.

**Πρόβλημα 2. Θεωρούμε τήν ακολουθία (a_n) με $a_1 = 2$ και $a_{n+1} = \frac{1}{2}(a_n + \frac{1}{a_n})$.

α) Δείξτε ότι η ακολουθία είναι φθίνουσα και φραγμένη από κάτω. Χρησιμοποιώντας αυτό, υπολογίστε τό όριό τής.

β) Δείξτε ότι

$$\frac{a_n - 1}{a_n + 1} = \left(\frac{1}{3}\right)^{2^{n-1}} .$$

Χρησιμοποιώντας αυτό, υπολογίστε ξανά (με διαφορετικό τρόπο) τό όριό τής.

**Πρόβλημα 3. Θεωρούμε τήν συνάρτηση $f : [1, 4] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = x^2 - 5x + 6$.

α) Δείξτε ότι η f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $[1, \frac{5}{2}]$ και γνησίως αύξουσα

στο διάστημα $[\frac{5}{2}, 4]$ (πρέπει να δουλέψετε μόνο με τον ορισμό. Μην χρησιμοποιήσετε το κριτήριο της παραγώγου που έχετε μάθει στο σχολείο!!).

β) Σχεδιάστε το γράφημα της f .

γ) Χρησιμοποιώντας το γράφημα της f , βρείτε το γράφημα της συνάρτησης $g : [1, 4] \rightarrow \mathbb{R}$ με $g(x) = [x^2 - 5x + 6]$, όπου $[ ] =$ ακέραιο μέρος.

Σημείωση: Τά προβλήματα 1, 2 και 3 δεν θα συζητηθούν στο εργαστήριο προβλημάτων. Όποιος ενδιαφέρεται να τά δουλέψει μπορεί να έλθει στις ώρες γραφείου μου να τα δούμε.